

BOSNA I HERCEGOVINA
REPUBLIKA SRPSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 13 0 U 005119 19 Uvp
Banjaluka, 07.10.2021. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sudija Strahinje Ćurkovića, predsjednika vijeća, Edine Ćupeljić i Smiljane Mrše članova vijeća, uz sudjelovanje zapisničara Nataše Božić, u upravnom sporu po tužbi Republike Srpske, zastupane po Pravobranilaštvo R. S. (u daljem tekstu tužiteljica), protiv rješenja broj 21.05/473-235/18 od 29.09.2018. godine tužene Uprava ... R. S., B. L., u predmetu eksproprijacije preostalog dijela nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužiteljice za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Doboju broj 13 0 U 005119 18 U od 15.03.2019. godine, na sjednici vijeća održanoj dana 07.10.2021. godine, donio je

P R E S U D U

Zahtjev se odbija.

Zahtjev zainteresovanog lica J. V. za naknadu troškova sastava odgovora na zahtjev se odbija.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom u stavu 1. izreke odbijena je kao neosnovana tužba protiv uvodno označenog akta tužene; u stavu 2. izreke odbijen je zahtjev tužiteljice da joj tužena nadoknadi troškove postupka u ukupnom iznosu od 750,00 KM i u stavu 3. izreke odbijen je zahtjev zainteresovanog lica J. V. iz D., da joj tužiteljica nadoknadi troškove na ime sastava odgovora na tužbu u ukupnom iznosu od 320,80 KM. Osporenim aktom poništeno je dopunsko rješenje Područna ... D. broj 21.20/473-10-122/17 od 31.05.2018. godine i predmet vraćen na ponovni postupak i odlučivanje. Tim prvostepenim dopunskim rješenjem odbijen je zahtjev J. V. za eksproprijaciju preostalog dijela nekretnina u svrhu izgradnje autoputa B. L.-D. označeno kao k.č. broj 1573/1, u površini od 1217 m², upisana u p.l. broj 1046 k.o. K., posjed J. V..

Odbijanje tužbe obrazloženo je navodima da je osporenim aktom pravilno primjenom odredbe člana 227. stav 2. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“ broj 13/02-66/18, u daljem tekstu: ZOUP) poništeno dopunsko prvostepeno rješenje od 31.05.2018. godine, jer da se zahtjev zainteresovanog lica za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti temelji na prethodno izvršenoj eksproprijaciji parcele, zbog koje nema mogućnosti za normalno korištenje preostale nepokretnosti, što nije raspravljeno, odnosno nije utvrđeno da li preostala parcela ima obezbjeđen pristup, te da li postoji mogućnost njenog korištenja i nakon izvršene eksproprijacije, a bitno je sa aspekta primjene odredbe člana 11. stav 1. Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“ broj 112/06-110/08). Prigovor tužiteljice u pravcu da postoji planska dokumentacija o izgradnji pristupnog puta pa da stoga to nije pretpostavka,

nego odlučna činjenica da postoji pristup preostaloj nekretnini, je bez uticaja na pravilnu primjenu navedene odredbe Zakona o eksproprijaciji jer je nalaz vještaka da parcela nema izgrađen a time ni riješen pristup, koji tek treba da se obezbijedi, a iz stanja spisa a i navoda tužbe ne proizlazi da je tužiteljica dokazala suprotno.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude, tužiteljica osporava njenu zakonitost zbog povrede zakona i povrede pravila postupka koja je od uticaja na rješenje. Navodi da je rješenje tužene o poništenju dopunskog rješenja zasnovano na zaključku tužene da projektna planska dokumentacija za izgradnju planiranog pristupnog puta nije dovoljna za ocjenu o osnovanosti zahtjeva zainteresovanog lica te da pristupni put u svakom slučaju uključujući i konkretni predmet mora biti izgrađen u vrijeme odlučivanja o zahtjevu vlasnika. Polazeći od činjenice da je obrazloženje osporenog akta suprotno zakonu, a i logici razmišljanja, jer se cijeli postupak eksproprijacije vodi na osnovu planske dokumentacije, a gradnja objekta od opšteg interesa uključujući i pristupni put moguća je nakon rješavanja imovinsko-pravnih odnosa što je i prethodno pitanje gradnje svakog objekta. Saglasno prirodi građevinskog objekta kao pristupnog puta nije moguće tražiti da pristupni put bude izgrađen u momentu eksproprijacije tj. prije eksproprijacije, što znači na tuđem zemljištu, što je suprotno zakonu. Shodno navedenom nalazi spornim razloge poništenja dopunskog rješenja koji su suprotni članu 11. Zakona o eksproprijaciji, a uz to nije jasno zbog čega je tužena i poništila predmetno dopunsko rješenje pa se ne može ni prihvatiti obrazloženje osporenog akta sačinjeno suprotno članu 197. stav 2. ZOUP jer ne sadrži razloge koji su bili odlučujući i koji upućuju na odluku u dispozitivu. Prema navedenom smatra da tužena nije pravilno raspravila osnovanost zahtjeva vlasnika za eksproprijaciju preostalih nekretnina a iz čega slijedi da je odluka prvostepenog organa pravilna a sve s obzirom da je mogućnost pristupa preostalim nekretninama vlasnika predviđena postojećom planskom dokumentacijom. Predlaže da se zahtjev uvaži i osporeni akt poništi, te da se zainteresovano lice obaveže na plaćanje sudskih troškova u cjelini ili da se predmetna presuda ukine i predmet vrati nižestepenom sudu na ponovni postupak.

Tužena u odgovoru na zahtjev ostaje kod svih navoda datih u obrazloženju osporenog akta.

Zainteresovano lice J. V. u odgovoru na zahtjev osporava njegove navode i ukazuje da iz sadržaja dostavljenih podnesaka tužiteljice se jasno vidi da je tužiteljica izjavila reviziju, da se poziva na konkretne odredbe Zakona o parničnom postupku i da pogrešno označava presudu koju pobija, pa da proizlazi da je takav podnesak nerazumljiv i da ga je trebalo odbaciti. Smatra da se ne radi o očiglednoj omašci već o propustu tužiteljice koji nije neuka stranka i ne treba joj pravna pomoć ni od koga pa ni od suda, jer sud mora ostati nepristrasan. Takođe je sud trebao ispitati blagovremenost izjavljenog pravnog lijeka jer se iz dostavljenih dokumenata ne vidi kada su isti predati pošti i kada su zavedeni kod nižestepenog suda. Podnesak kojim se navodno uređuje podneseni pravni lijek nosi isti broj i datum kao izjavljena revizija pa se postavlja pitanje šta je prije sačinjeno i kada je izvršeno „navodno“ uređenje, a uz to mijenja se samo naziv podneska a time i pozivanje na odredbe ZPP, pa sve to ukazuje da se ne radi o slučajnoj omašci. Shodno navedenom predlaže da se ovaj podnesak revizija odbaci kao nedopušten, a podnesak zahtjev za vanredno preispitivanje kao nejasan, nerazumljiv i neblagovremen. Ukoliko se ne uvaži ovaj prijedlog, predlaže da se pobijana odluka ispita u granicama postavljenog zahtjeva iz člana 35. stav 2. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“ broj 109/05 i 63/11, u daljem tekstu: ZUS) i da se odbije. Ukazuje i na nepostojanje aktivne legitimacije na strani tužiteljice jer se iz teksta ne vidi zakonski osnov za podnošenje zahtjeva na strani tužiteljice a ne vidi se ni ko je zakonski zastupnik tužene što je propust, jer

je opšte poznata činjenica da tuženu zastupa Pravobranilaštvo RS. To bi značilo da je isto pravno lice tužiteljica i tužena. Ukoliko se ovaj pravni lijek ne odbaci zainteresovano lice osporava sve njegove navode i predlaže da se odbije kao neosnovan. Zatražila je i troškove za sastav odgovora na zahtjev u ukupnom iznosu od 320,80 KM prema iskazanom troškovniku.

Razmotrivši zahtjev, odgovore na zahtjev i pobijanu presudu po odredbama člana 39. ZUS, kao i cjelokupne spise ovog upravnog spora i predmetne upravne stvari, ovaj sud je odlučio kao u izreci presude iz sljedećih razloga:

Zahtjev zainteresovanog lica za eksproprijaciju preostalih nekretnina, označenih kao k.č. broj 1573/1 u ukupnoj površini od 1208 m² upisana u p.l. broj 1046 k.o. K. temelji se na prethodno izvršenoj eksproprijaciji k.č. broj 1573/2 u površini od 741 m² k.o. K., a iz razloga što nema mogućnosti za njeno normalno korištenje jer da parcela nakon eksproprijacije i nakon izgradnje autoputa nema riješen pristup. S obzirom da je parcela korištena za poljoprivrednu obradu, bez riješenog pristupa, izgubljen je i privredni interes za njeno dalje korištenje.

Povodom ovog zahtjeva proveden je dokazni postupak u kojem su pribavljeni nalazi vještaka geodetske i poljoprivredne struke, prema kojima preostala parcela k.č. broj 1573/1 koja je predmet zahtjeva, nema pristupa. Izgradnjom trase autoputa se tereti pristupni makadamski put koji zajedno sa parcelom k.č. broj 1573/2 koja je eksproprijirana, čini jedini pristup toj preostaloj parceli. Vlasnica nema drugih nepokretnosti na ovom dijelu objekta, pa ukoliko pristupni put za predmetnu parcelu nije planiran ocjenjeno je da vlasnica nema privrednog interesa da koristi preostalu parcelu i zahtjev sa primjenu člana 11. Zakona o eksproprijaciji se nalazi opravdanim. U suprotnom slučaju ukoliko je projektnom dokumentacijom predviđena izgradnja pristupnog puta za predmetnu parcelu a kod činjenice da je parcela dovoljne veličine za ekonomski isplativu poljoprivrednu proizvodnju, a prilično je pravilnih oblika za primjenu mehanizovane obrade nema opravdanja za primjenu člana 11. Zakona o eksproprijaciji.

Pribavljeno je izjašnjenje od JP A. RS na okolnost obezbjeđenja pristupnog puta koji je podneskom od 11.09.2017. godine dostavio podatke i izjasnio se da parcela k.č. broj 1573/1, ima pristup sa postojećeg puta na k.č. broj 2925 odnosno da ima pristup nakon izgradnje autoputa. Uz podnesak je dostavljena geodetska podloga izvoda iz regulacionog plana (fotokopija). Prvostepeni organ je prihvatajući u potpunosti navedeno izjašnjenje prvostepenim rješenjem odbio zahtjev zainteresovanog lica za eksproprijaciju preostale nepokretnosti smatrajući da je za istu obezbjeđen pristupni put.

Međutim zainteresovano lice je još u prigovoru protiv tog izjašnjenja JP A. RS istaklo da nije obezbjeđen pristupni put preostaloj nekretnini, jer postojeći put se zauzima zemljištem potrebnim za izgradnju ovog dijela autoputa koridora Vc, tačnije potpuno se ekspropriše u dijelu koji se graniči sa preostalom parcelom k.č. broj 1573/1. Smatra da je već u vrijeme eksproprijacije ovaj put trebao biti trasiran, da je zemljište trebalo biti eksproprijirano i da je planiran konkretnim planskim aktom, što nije slučaj, a uz to da bi se trebalo znati kada će biti i izgrađen. Te činjenice istakla je i u žalbi pa je po ocjeni ovog suda pravilno osporenim aktom poništeno dopunsko rješenje i predmetna stvar vraćena na ponovni postupak i o tome dati valjani razlozi koje prihvata i ovaj sud. Ovo prije svega jer prvostepeni organ nije mogao prihvatiti navedeno izjašnjenje JP A. RS kao nesporno, a da prije toga nije proveo postupak, podatke navedene u istom proveo kao dokaz, a posebno da se na to nije izjasnio vještak geometar i vještak poljoprivredne struke i da se nije izvršio uviđaj na licu mjesta. Osim toga pravilno se ukazuje da za odluku nije dovoljna činjenica da se izgradnja pristupnog puta

planira, ako taj put ne postoji u vrijeme eksproprijacije odnosno ako nije istovremeno izvršena eksproprijacija nekretnina (ukoliko je potrebna) za izgradnju tog pristupnog puta. Proizlazi da je pravilan zaključak da se ocjenjivanje osnovanosti zahtjeva za eksproprijaciju preostalih nekretnina, ne može izvršiti na osnovu pretpostavki za izgradnju pristupnog puta, već se o zahtjevu odlučuje samo na temelju postojećeg stanja stvari i izvjesnih činjenica.

Prema navedenom pogrešno i nepotpuno utvrđeno činjenično stanje za posljedicu ima pogrešnu primjenu materijalnog prava pa se osporeni akt ukazuje zakonito donesenim.

Prigovori zainteresovanog lica istaknuti u odgovoru na zahtjev su neosnovani. Stoji navod da je tužiteljica protiv pobijane presude izjavila reviziju, ali je podneskom od 19.04.2019. godine izvršila uređenje i podneseni pravni lijek pravilno označila kao zahtjev za vanredno preispitivanje. Takvo postupanje, s obzirom da se radi o otklonjivom nedostatku nije razlog za odbacivanje podneska kao nerazumljivog, a razloge za njegovo odbacivanje kao nedopuštenog ovaj sud nalazi nejasnim. Bez osnova je i prigovor u pravcu nepostojanja aktivne legitimacije tužiteljice, jer je tužiteljica stranka u ovoj upravnoj stvari i zastupana je od strane Pravobranilaštva RS, što je u skladu sa odredbom člana 23. stav 3. Zakona o eksproprijaciji i u vezi sa članom 20. Zakona o Pravobranilaštvu Republike Srpske.

Kod takvog stanja stvari, kako ni ostali navodi nisu od uticaja na zakonitost, po ocjeni ovog suda u pobijanoj presudi nije ostvaren nijedan razlog njene nezakonitosti predviđen u odredbama člana 35. stav 2. ZUS pa se zahtjev tužiteljice odbija, a na osnovu odredbe člana 40. stav 1. istog zakona.

Odluka o odbijanju zahtjeva zainteresovanog lica za nadoknadu troškova sastava odgovora na zahtjev za vanredno preispitivanje se temelji na odredbi člana 387. stav 1. Zakona o parničnom postupku RS („Službeni glasnik RS” broj 58/03-61/13) u vezi sa članom 48. ZUS. Odgovor na zahtjev nije obavezna radnja u postupku, tako da propustom davanja odgovora ne nastaju nikakve posljedice za stranku, a kako sadržaj odgovora na zahtjev nije imao uticaja na ishod odlučivanja o zahtjevu za vanredno preispitivanje, ovaj sud nalazi da trošak sastava odgovora nije bio neophodan za okončanje postupka po ovom pravnom sredstvu.

Zapisničar
Nataša Božić

Predsjednik vijeća
Strahinja Ćurković

Za tačnost otpravka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Biljana Ačić